

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: J. V.
bytem X

zast. advokátem Mgr. Daniele Miličem
sídlem Humpolecká 4348, 580 01 Havlíčkův Brod

proti

žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2023, č. j. JMK 165758/2023, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2023, č. j. JMK 165758/2023, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv („napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy, ze dne 19. 8. 2019, č. j. 110121/2018 („prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel blíže specifikovaného vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo zjištěno, že dne 28. 9. 2018 v X hod. v obci Ž. , Ž. náb., sil. X, v km 7,6, překročil blíže neustanovený řidič uvedeného vozidla nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, neboť v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 61 km/h, resp. 58 km/h (po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/h). Tímto jednáním řidič vozidla porušil povinnost řidiče podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. V této věci rozhodoval žalovaný podruhé. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2019, č. j. JMK 136381/2019, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv („první rozhodnutí žalovaného“) bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 3. 3. 2022, č. j. 34 A 39/2019-26 („první rozsudek“) z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti. Žalovaný v prvním rozhodnutí totiž nereagoval na podstatnou část odvolací argumentace žalobce. Kasační stížnost žalovaného proti prvnímu rozsudku zdejšího soudu byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 19. 10. 2023, č. j. 9 As 41/2022-21.

II. Žaloba

4. Žalobce předně vznesl námitku podjatosti oprávněné úřední osoby, která se podílela na vyhotovení napadeného rozhodnutí. Mgr. J. Š. má zjevně k věci takový poměr, že by měl být ze všech úkonů v řízení vyloučen. To žalobce dovozuje z textu napadeného rozhodnutí žalovaného, ve kterém se oprávněná úřední osoba dehonestujícím způsobem vyjadřuje k osobě soudkyně, která rozhodovala o správní žalobě podané proti prvnímu rozhodnutí žalovaného. Vzhledem k tomu, že o důvodech podjatosti se žalobce dozvěděl až z napadeného rozhodnutí, uplatňuje námitku podjatosti teprve v žalobě proti napadenému rozhodnutí a navrhuje zrušení rozhodnutí pro závažnou procesní vadu.
5. Žalobce dále namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť se žalovaný dostatečně nevypořádal s odvolacími námitkami žalobce. Konkrétně s námitkou spočívající v tom, že výzva k doplnění ověřeného podpisu řidiči vozidla byla nezákonná, neboť k ní správní orgány nemají žádné zákonné zmocnění, a dále v tom, že o provedené lustraci označeného řidiče v systému evidence obyvatel není ve spisu žádný záznam. Tyto nikoliv nepodstatné odvolací námitky ponechal žalovaný opakovaně bez odezvy i přes to, že se jednalo o důvod pro zrušení prvního rozhodnutí žalovaného. Žalovaný tak dle žalobce činí záměrně.
6. Pokud je z absence reakce na výzvu k doplnění ověřeného podpisu dovozována „nekontaktnost“ řidiče vozidla, mělo by být postaveno najisto, zda je taková výzva v souladu

s právními předpisy. Výzva neobsahuje žádné zákonné zmocnění, na jehož podkladě byla vydána a navíc je v ní informace, že důvodem pro vydání takové výzvy je zjištění, že osoba řidiče neprochází systémem evidence obyvatel. Žádný záznam o uvedené lustraci v evidenci obyvatel však ve spisu založen není. Správní řád ani zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“) a řízení o nich nepředpokládají, že by se písemné podání vysvětlení mělo předkládat s ověřeným úředním podpisem. S ohledem na zásadu zákonnosti je nutné takovou výzvu považovat za nezákonnou.

7. Pokud měly správní orgány pochybnost o osobě řidiče, měly k ověření jeho identity aplikovat prostředky předpokládané právními předpisy. Byl to přitom správní orgán prvního stupně, který zvolil k podání vysvětlení písemnou formu namísto klasického ústního podání, při kterém by mohl ověřit identitu osoby podávající vysvětlení. Následně po splnění podmínek výzvy k písemnému podání vysvětlení se správní orgán prvního stupně dodatečně dožadoval ověřeného podpisu. Poté věc podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky odložil, neboť do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Ve skutečnosti však pachatele přestupku zjistil, jeho podání vysvětlení ovšem neuvěřil.
8. Žalobce správnímu orgánu sdělil přesné identifikační údaje osoby řidiče. Protože řidič pobýval jinde než na adrese svého trvalého pobytu, byly mu písemnosti doručovány duplicitně na obě adresy. Žalobce nesouhlasí s tím, že by řidič byl osobou, které se nedaří doručovat a která je nekontaktní. Bez ohledu na skutečnost, že nedošlo k vložení písemnosti do poštovní schránky adresáta, byly písemnosti doručeny formou fikce doručení. Na výzvu k podání vysvětlení adresát reagoval, byť se s obsahem výzvy seznámil poněkud komplikovaně. Ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu cílí na situace, kdy se správní orgány pokouší doručovat zcela marně, nebo je jako forma obstrukce označen řidič neexistující, nedohledatelný apod. V řešené věci byl ale průběh řízení odlišný. To, že někdo na základě zanechaného poučení s označením správního orgánu osloví správní orgán s žádostí o informace o obsahu doručované písemnosti, kterou si nemohl, nebo nestihl převzít, lze označit za běžné. Pokud o tom úřední osoba nepořídí úřední záznam, neznamená to, že se tak nestalo. Argumentace žalovaného o účelovém jednání, za kterým nejspíše stojí sám žalobce, je jen čirou fikcí, která nemá reálnou oporu.
9. Žalobce uvedl, že tehdejší soužití s příbuzným jeho družky mělo do ideálních vztahů daleko a právě proto jej řádně a pravdivě označil jako řidiče svého vozidla, ačkoliv to v jiných případech nedělal a nedělá. V řízení před správními orgány žalobce pouze hájil svá práva, vystupoval minimalisticky a neuplatňoval žádné obstrukční praktiky.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Správní orgány postupovaly zcela v souladu s platnou právní úpravou. Pokud jde o žalobní body týkající se namítané nepřezkoumatelnosti, odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se s námitkami uplatněnými ve správním řízení a v předchozí žalobě řádně vypořádal, včetně odkazů na příslušnou judikaturu.
11. K namítané podjatosti oprávněné úřední osoby žalovaný uvedl, že k totožnému závěru o vině žalobce dospěl již v původním rozhodnutí ze dne 23. 9. 2019. Se zrušením tohoto rozhodnutí krajským soudem se neztotožnil, pročez podal kasační stížnost, neboť měl za to, že jeho rozhodnutí přezkoumatelné bylo. Po odmítnutí kasační stížnosti Nejvyšším

správním soudem pak žalovaný napadené rozhodnutí doplnil asi o dvě strany odůvodnění. Skutkové a právní závěry napadeného rozhodnutí však nedoznaly žádných změn. Část odůvodnění napadeného rozhodnutí, na kterou žalobce v žalobě poukazuje, nemůže mít na zákonnost a správnost rozhodnutí z principu absolutně žádný vliv.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

12. Správní orgán prvního stupně vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k úhradě určené částky nebo ke sdělení údajů umožňujících identifikaci řidiče vozidla. Na danou výzvu žalobce reagoval přípisem, ve kterém za řidiče vozidla označil pana M. N., včetně uvedení adresy jeho trvalého pobytu a adresy pro doručování. Prvostupňový orgán se pokusil neúspěšně doručovat na uvedené adresy výzvu k podání vysvětlení. Ze strany osoby označené za řidiče vozidla mu bylo doručeno vyjádření ze dne 18. 3. 2019, ve kterém řidič uvedl, že reaguje na „výzvu a telefonickou dohodu“. Konstatoval, že v rozhodnou dobu vozidlo žalobce řídil, ale není si vědom toho, že by se dopustil přestupku. Následně se správní orgán pokusil doručit na obě adresy výzvu k doplnění vysvětlení o úředně ověřený podpis. Obě zásilky se však vrátily jako nedoručitelné. Při opětovném pokusu o doručení zásilek na obě adresy se zásilky rovněž vrátily jako nedoručitelné. Správní orgán proto věc odložil a zahájil řízení s žalobcem, vydáním příkazu, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla.

V. Jednání před soudem a posouzení věci samé

13. Soud ve věci nařídil jednání na den 18. 10. 2024, neboť to považoval za nezbytné za účelem doplnění dokazování. Žalobce se z účasti na jednání omluvil, jeho právní zástupce odkázal na žalobu. Zástupce žalovaného odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě.
14. Soud doplnil dokazování výpisem z informačního systému evidence obyvatel podle zákona č. 133/2000 Sb., neboť tento výpis nebyl součástí správního spisu, přestože na absenci označeného řidiče v této evidenci bylo odkazováno. Dle tohoto výpisu nebyla a není žalobcem označená osoba (M. N., nar. X) v této evidenci vedena. Účastníci řízení neměli další důkazní návrhy. Po závěrečných návrzích soud přerušil jednání a postupoval podle § 49 odst. 12 věta první s.ř.s.
15. Soud po doplněném dokazování dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Žalobce v žalobě namítl podjatost oprávněné úřední osoby. Podle § 14 odst. 1 správního řádu je dána podjatost úřední osoby, *má-li s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti.* Podle § 14 odst. 3 správního řádu pak platí, že *účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví.* V souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 2 As 134/2011-200, lze konstatovat, že podání námítky podjatosti teprve po vydání napadeného rozhodnutí nelze vnímat jako bezpředmětné a je nutno se jí zabývat. V případě, že by existence podmínek uvedených v § 14 odst. 1 správního řádu byla naplněna, šlo by o vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí.
17. Podjatost oprávněné úřední osoby v posuzované věci však soud neshledal. Žalobce dovozuje podjatost oprávněné úřední osoby toliko z pasáží odůvodnění napadeného rozhodnutí, v nichž se žalovaný, resp. oprávněná úřední osoba, vyjadřuje dehonestujícím způsobem o osobě soudkyně, která prvním rozsudkem zrušila první rozhodnutí žalovaného.

18. Osobní nesouhlas s hodnocením soudu, který má pravomoc rozhodovat o správních žalobách proti rozhodnutí správních orgánů, nebude nikterak výjimečnou skutečností. Úřední osoba vykonávající rozhodovací činnost správního orgánu ostatně bude zpravidla přesvědčena o zákonnosti a správnosti jí vydávaného správního aktu. Nesouhlas oprávněné úřední osoby se závěry soudu však bez dalšího nevypovídá o tom, že by tato osoba měla s ohledem na svůj poměr k věci jakýkoliv zájem na výsledku řízení.
19. Dehonestující vyjádření o osobě soudkyně je na místě vnímat zcela odděleně od podstaty řešené věci, nesvědčí totiž o tom, že by oprávněná úřední osoba (s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení či jejich zástupcům) měla na výsledku řízení jakýkoliv zájem. Nasvědčuje pouze tomu, že oprávněná úřední osoba „neudržela nervy na uzdě“ a vzniklé zklamání z nepříznivého hodnocení soudu, jež ovšem bylo nutným následkem její nedbale odvedené práce, projevila i do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nejedná se však o důvod, pro který by bylo na místě pochybovat o nepodjatosti oprávněné úřední osoby. O tom ostatně vypovídá i postup žalovaného, který poté, kdy byla jím podaná kasační stížnost proti prvnímu rozsudku Nejvyšším správním soudem odmítnuta, odůvodnění napadeného rozhodnutí doplnil. Námitku žalobce, že o věci rozhodovala podjatá oprávněná úřední osoba, soud proto vyhodnotil jako nedůvodnou.
20. Soud se dále zabýval tím, zda žalovaný rozhodl v souladu s jeho závazným právním názorem. Soud žalovaného v prvním rozsudku zavázal, aby se vyjádřil k odvolacím námitkám žalobce. V prvním rozhodnutí totiž v podstatě pouze přejal argumentaci správního orgánu prvního stupně, aniž by reflektoval konkrétní odvolací argumentaci. Konkrétně se měl žalovaný vyjádřit k námitce brojící proti nezákonnosti dodatečné výzvy k doplnění písemného podání vysvětlení, opatřeného úředně ověřeným podpisem, kterou správní orgán prvního stupně ve vazbě na kontrolu příslušných evidencí zdůvodňoval tím, že měl o existenci či totožnosti řidiče vozidla důvodné pochybnosti. Žalovaný v prvním rozhodnutí nezohlednil ani související argumentaci žalobce, že nebyla prokázána faktická neexistence údajného řidiče vozidla, resp. že si existenci této osoby měl správní orgán ověřit z příslušných evidencí. Nebylo reagováno ani na argumentaci týkající se problematiky samotného doručování výzvy k podání vysvětlení, resp. na tvrzení žalobce o doručení této výzvy fikcí, s přihlédnutím ke skutečnosti, že údajný řidič vozidla se měl s oprávněnou úřední osobou telefonicky kontaktovat a na výzvu reagoval.
21. V napadeném rozhodnutí žalovaný již na tyto odvolací námitky reagoval, přičemž z této reakce (zejména na s. 6 napadeného rozhodnutí) je zřejmé, že žalovaný považoval obsah výzvy k doložení úředně ověřeného podpisu, na jejíž nezákonnost žalobce poukazoval, za nepodstatný. Za podstatné považoval to, že žalobcem označené osobě (údajnému řidiči vozidla) se prokazatelně doručovat nedařilo. Formální doručení fikcí žalovaný považoval v tomto případě za nedostatečné, neboť se adresát s obsahem zásilky nemohl nikdy ani hypoteticky seznámit. Ať by již tedy byl obsah doručovaných písemností jakýkoliv, nemožností jejich doručení osobě údajného řidiče byla naplněna podmínka jeho nekontaktnosti a nebylo tak na místě s ní zahajovat řízení o přestupku. Z tohoto důvodu považoval žalovaný dílčí argumenty žalobce za bezpředmětné, neboť neobstojí jako celek. Dále je z reakce žalovaného zřejmé, že (stejně jako správní orgán prvního stupně) měl důvodné pochybnosti o existenci uvedeného řidiče, a to s ohledem na skutečnost, že tento údajný řidič na písemnost, s jejímž obsahem se nikdy neseznámil, odpověděl. Jedinou osobou, která o obsahu písemnosti mohla mít povědomí, tak byl žalobce.

22. Soud tak již mohl napadené rozhodnutí vyhodnotit jako přezkoumatelné, neboť jednak srozumitelně reagovalo na odvolací námitky žalobce, a jednak se žalovaný v rámci této reakce ztotožnil s postupem správního orgánu prvního stupně, na který odkázal, a jehož argumentaci doplnil. Je pravdou, že se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nevyjádřil k namítané absenci výpisu z evidence obyvatel ve správním spisu. V zájmu hospodárnosti (ekonomie) řízení jako celku se však soud rozhodl doplnit spisovou dokumentaci, na jejímž podkladě správní orgány rozhodovaly, právě o tento výpis z evidence obyvatel (informační systém vedený dle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel), a tím jednoduše a bez zbytečných nákladů odstranil pochybnosti o tom, že by žalobcem označený řidič evidencí obyvatel „procházel“. Za této situace, kdy je napadené rozhodnutí možné podrobit soudnímu přezkumu a skutková zjištění mají oporu ve správním spisu, je možné se konečně zabývat podstatou věci.
23. Tou je otázka, zda byly splněny podmínky pro zahájení a vedení řízení s žalobcem jakožto provozovatelem vozidla. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
24. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná pouze pokud „*učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*“ V řešené věci bylo nutno posoudit, zda byly ze strany správního orgánu učiněny nezbytné kroky ke zjištění skutečností odůvodňujících zahájení řízení proti určité osobě.
25. Otázkou nezbytnosti kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se již správní soudy opakovaně zabývaly (viz přehledně shrnutí např. v rozsudku Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17). Vždy je nezbytné si klást otázku, nakolik je zjištění osoby přestupce reálné a nakolik lze po správním orgánu spravedlivě žádat, aby činil v tomto směru další kroky. V každém jednotlivém případě je proto potřeba hodnotit konkrétní skutkové okolnosti. Otázkou, kam až vedou nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, si Nejvyšší správní soud položil např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31, kde shrnul, že ze smyslu právní úpravy a dosavadní judikatury je zřejmé, že moc daleko ne. Obecně platí, že by bylo zjevně proti smyslu právní úpravy vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro jeho zjištění potřebné indicie a označení řidiče provozovatelem vozidla nevede, resp. zjevně nemůže vést, k nalezení skutečného pachatele, např. označenému řidiči se nedaří doručovat.
26. Situace v posuzované věci je specifická tím, že žalobcem označený řidič vozidla, tedy pan M. N., písemně reagoval na výzvu k podání vysvětlení, která mu však nebyla fakticky doručena tak, aby se s ní mohl seznámit (obálky s doručovanými písemnostmi se správnímu orgánu vždy vrátily, a to jak z adresy na Slovensku, tak z adresy, která je shodná s adresou pobytu žalobce). Přestože je ve spise založeno písemné podání (bez dalších kontaktních údajů, jako je např. mail či telefon) podepsané tímto údajným řidičem, správnímu orgánu opodstatněně vznikla pochybnost o tom, zda se jedná o skutečnou osobu. Tuto pochybnost se pokusil vyvrátit tím, že označenému řidiči opakovaně zaslal na obě jemu známé adresy další výzvu,

a to výzvu k doplnění podání vysvětlení o úředně ověřený podpis. Ani tyto písemnosti se nepodařilo adresátovi doručit tak, aby se s jejich obsahem mohl fakticky seznámit.

27. Soud musí za těchto okolností souhlasit se závěrem žalovaného, že správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Pro posuzovanou věc je klíčové, že osobě označené za řidiče vozidla bylo ze strany správního orgánu odesláno celkem šest písemností, vždy tři na každou ze sdělených adres. Ani jedinou písemnost se osobě označené za řidiče nepodařilo doručit tak, aby se s jejím obsahem mohla seznámit. Ze skutečnosti, že osoba žalobce neprocházela a neprochází evidencí obyvatel dle zákona č. 133/2000 Sb., je zřejmé, že označený řidič je cizincem (srov. § 1 uvedeného zákona, podle něhož se v tomto systému veřejné správy vedou evidence o občanech ČR, o osobách, které občanství ČR pozbyly, a cizincích, kteří jsou matkou, otcem, popřípadě jiným zákonným zástupcem, manželem, registrovaným partnerem nebo dítětem občana).
28. Správní orgán prvního stupně vyvinul opakovanou snahu údajného řidiče vozidla kontaktovat, a to jediným možným komunikačním kanálem, který měl k dispozici, tj. písemně, prostřednictvím poštovního doručovatele. Tato snaha ale vyšla vniveč. M. N. byl totiž nekontaktní, s obsahem písemností se neseznámil. Žalobce sice označil za řidiče osobu s doručovací adresou v České republice, ale s trvalým pobytem Slovensku. Nutno uvést, že v případě nekontaktních zahraničních řidičů v některých již řešených případech (viz judikatura NSS shora) postačovalo jediné bezvysledné doručování písemnosti správního orgánu, což bylo v tomto případě překročeno. S ohledem na specifické okolnosti tohoto případu je třeba vyhodnotit postup správního orgánu prvního stupně, který se pokusil o opakované doručování písemností, jako správný.
29. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, „[b]judou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“ Takovou reálnou příležitost však již správní orgán prvního stupně neměl. Za situace, kdy byl označený řidič nekontaktní a písemnosti se mu nedařilo doručovat, neměl správní orgán k dispozici žádný předpokládaný způsob ke zjištění přestupce. Neměl žádné další indicie, které by mohly reálně vést k určení totožnosti pachatele přestupku a jeho usvědčení z přestupku. Byla proto naplněna podmínka učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Správní orgán tedy jednal v souladu se zákonem, pokud zahájil řízení o přestupku s provozovatelem vozidla.
30. Zjištění, že písemnosti byly adresátovi doručeny fikcí, nemůže změnit nic na skutečnosti, že se s jejich obsahem adresát fakticky neseznámil (z ničeho nevyplývá, že by tak učinil – neotevřené obálky jsou součástí spisu, přičemž osoba označeného řidiče ani jiná jí pověřená osoba do spisu nenahlížela) a nemohl na ně věcně reagovat. Pouhé doručení písemností fikcí neznamená, že pan M. N. nebyl nekontaktní. Skutečnost, že byly písemnosti doručeny fikcí, tak na věci nic nemění.
31. Co se týká zákonnosti výzvy učiněné vůči M. N., soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že tato otázka není pro postup správních orgánů v této věci rozhodující. Nad rámec nutného odůvodnění však lze uvést, že výzvou k doložení písemnosti s úředně ověřeným podpisem se správní orgán prvního stupně nedopustil nezákonnosti. K takovému postupu ho vedly důvodné pochybnosti o tom, zda osoba označená jako řidič skutečně existuje. Ostatně komunikoval-li tento údajný řidič se správním orgánem pouze jednou písemně (dopisem podaným poštovnímu doručovateli v Praze, označenému adresou pobytu žalobce), správní

orgán neměl jinou možnost než tuto osobu vyzvat k doložení skutečnosti, že vůbec existuje. K tomu však nedošlo, neboť adresát se s touto písemností (výzvou) z důvodu své nekontaktnosti neseznámil. Ostatně i pokud by obsahem písemnosti bylo předvolání označeného řidiče k ústnímu podání vysvětlení, což by dle žalobce bylo správným postupem předpokládaným právním řádem, nezměnilo by to nic na závěru o nemožnosti doručení písemnosti tak, aby se s jejím obsahem mohl její adresát fakticky seznámit a poskytnout adekvátní součinnost při řešení přestupku řidiče.

VI. Závěr a náklady řízení

32. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neshledal ani jiná pochybení, pro která by měl napadené rozhodnutí zrušit.
33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 18. října 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně